

2. Звернення щодо дискреційних повноважень суду: позиція правників [Електронний ресурс]. – Режим доступу. – <http://uba.ua/ukr/news/3776/>.
3. Золотарьова М.К. Щодо окремих питань застосування дискреційних повноважень посадовими особами органів Державної фіскальної служби України / М.К. Золотарьова // Форум права. – 2015. – № 1. – С. 123–128. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2015_1_21.pdf.
4. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 №2755-VI // Відом. Верхов. Ради України. – 2011. – № 13–14, 15–16, 17. – Ст. 112.
5. Онищук Н. Ю. Правове регулювання виконання податкового обов’язку [Текст] : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 / Н. Ю. Онищук. – Х. , 2010. – С. 32.
6. Про затвердження методичних рекомендацій щодо складання плану-графіка проведення документальних планових перевірок суб’єктів господарювання: Наказ ДПС України від 27.06.2012 р. № 553.

*Кобильнік Дмитро Анатолійович – к. ю. н., доцент кафедри фінансового права
Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого*

В. В. Кудрявцева

ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО РИНКУ ТА НАЦІОНАЛЬНА ІНВЕСТИЦІЙНА БЕЗПЕКА

Невизначеність в законодавстві України щодо правового механізму державного регулювання економічних відносин, в тому числі, господарських, інвестиційних, є недоліком, який відверто знижує можливості держави ефективно впливати на економічні процеси, а відтак, і її здатність виконувати свої функціональні обов’язки. Складність такої ситуації посилюється тим, що правові інститути, що охоплюють своїм регулюванням інвестиційні відносини, як правило, носять міжгалузевий характер.

Між тим, низький інвестиційний потенціал економіки з точки зору можливостей формування інвестиційних ресурсів та їхнього ефективного використання, затягування з реалізацією інвестиційних проектів на старті реформ і неритмічне інвестування протягом реформ, гра у фінансові інвестиції з метою перерозподілу власності без створення нових активів, зневага до проблем створення цивілізованої інвестиційної інфраструктури – всі ці фактори позначаються на рівні інвестиційної безпеки України. Водночас, це позначається і на всіх взаємопов’язаних

складових економічної безпеки: енергетичній, інноваційній, експортно-імпортній, продовольчій, соціально-демографічній, екологічній і техногенній безпеці.

Виявлення, ідентифікація та вимір факторів ризику, небезпек і загроз є одним з найважливіших завдань забезпечення економічної та інвестиційної безпеки. Під ризиком при цьому розуміють векторну (тобто багатокomпонентну) величину, вимірювану, наприклад, за допомогою статистичних даних або розраховану за допомогою імітаційних моделей, що включають кількісні показники, а саме: величину збитку від впливу того чи іншого фактора ризику; імовірність (частоту) виникнення небезпечного фактора; невизначеність у величинах, як збитку, так і ймовірності.

Однією з найважливіших складових економічної безпеки є інвестиційна безпека. Інвестиційна безпека держави забезпечується за умов дотримання граничної норми інвестування, що дає можливість: відтворювати науково-технічний та інтелектуальний потенціал нації; здійснювати розширене відтворення основного капіталу; підтримувати конкурентоспроможність економіки; гарантувати зростання ВВП на рівні завдань соціально-економічного розвитку і міжнародного співробітництва; створювати стратегічні резерви; долати депресивні явища у регіонах країни; зберігати і відновлювати природні ресурси; утримувати на безпечному рівні екологічні параметри.

Проблема забезпечення інвестиційної безпеки особливо актуальна для України, в контексті подолання деформації в структурі економіки, здійснення оновлень продукції та виробничого апарату у промисловості, освоєння нових видів діяльності. Інвестиційні відносини – дуже важлива, невід’ємна частина ринкової економіки будь якої країни.

Однозначне визначення сутності інвестиційної безпеки на сьогодні відсутнє. Так, окремі дослідники з економічної теорії під інвестиційною безпекою розуміють такий рівень інвестування економіки, який забезпечував би її розширене відтворення, раціональну реструктуризацію та технологічне переозброєння. Інші зазначають, що інвестиційна безпека визначається можливістю нагромадження ресурсів або капітальних вкладень. За належного його рівня підвищується капіталовіддача функціонування секторів економіки, зростають темпи розширеного відтворення і технологічного переозброєння економіки. З точки зору окремих дослідників, що взагалі виокремлюють поняття «безпека інвестиційних вкладень», розуміється відсутність ризику втрат капіталу (вкладених

коштів і майбутніх доходів). Так, на думку О. Барановського, під інвестиційною безпекою слід розуміти досягнення рівня інвестицій, що дозволяє оптимально задовольняти поточні інвестиційні потреби національної економіки за обсягом і структурою з урахуванням ефективного використання і повернення коштів, які інвестуються, оптимального співвідношення між розмірами внутрішніх і зовнішніх інвестицій, іноземних інвестицій у країну і вітчизняних за рубіж, підтримання позитивного національного платіжного балансу.

Однак, на нашу думку, в юридичному значенні поняття національної інвестиційної безпеки, яка входить до складу національної економічної безпеки країни в цілому, полягає у системному запобіганні загрозам критичного дефіциту інвестиційних ресурсів за рахунок створення та державної підтримки відповідного правового інвестиційного порядку, що має забезпечувати функціонування інвестиційного ринку в режимі дотримання принципу свободи інвестиційної діяльності і водночас – реального забезпечення національної економіки інвестиціями в необхідних кількісних та якісних параметрах, для розширеного відтворення конкурентоспроможного суспільного виробництва на інноваційній основі, без застосування механізмів надмірної примусової експлуатації трудових, інтелектуальних, фінансових і природних ресурсів країни та виникнення надмірної залежності від інвестиційної політики недиверсифікованих суб'єктів іноземного інвестування.

Таким чином, інвестиційна складова – це особлива підсистема економічної безпеки, що створює передумови для найкращого використання соціально-економічних відносин у розвитку і науково-технічному відновленні продуктивних сил суспільства через активну інвестиційну діяльність. У дослідженні структури інвестиційної складової ми пропонуємо враховувати: включення інвестиційної складової в систему економічної безпеки України; диференціацію інвестиційної складової за різними рівнями економіки (країна, регіон, галузь, підприємство); властивість синергізму, тобто інвестиційна складова економічної безпеки країни не є простою сукупністю інвестиційних складових економічної безпеки регіонів і підприємств; формування інвестиційної складової під впливом багатьох об'єктивних факторів; виникнення різних ризиків як наслідок відповідних умов.

Інвестиційна безпека країни забезпечується за умов дотримання граничної норми інвестування, що дає змогу відтворювати науково-технічний

та інтелектуальний потенціал; здійснювати розширене відтворення основного капіталу; підтримувати конкурентоспроможність економіки; гарантувати зростання ВВП на рівні завдань соціально-економічного розвитку та міжнародного співробітництва; створювати стратегічні резерви; долати депресивні явища в регіонах країни; зберігати та відновлювати природні ресурси; утримувати на безпечному рівні екологічні параметри.

Виходячи з наведеного виникає необхідність розробки та обґрунтування системи вихідних понять, пов'язаних з господарсько-правовим забезпеченням реалізації інвестиційної політики держави: інвестиційний ринок, інвестиційна політика держави, правова інвестиційна політика держави, законодавча інвестиційна політика держави, механізм формування правової інвестиційної політики держави, правовий інвестиційний порядок.

Слід зазначити, що напрями економічної політики такі як структурно-галузева, амортизаційна, податкова, грошово-кредитна є безпосереднім чином взаємопов'язаними з інвестиційною політикою і обумовлюють одна одну. Більш того, названі напрями економічної політики можуть бути представлені як складна ієрархічна система, в якій виникають власні внутрішні ефекти функціонування.

Для України найближчими цілями інвестиційної політики є збільшення обсягу капіталовкладень для прискореного виходу з економічної кризи. На перспективу в основі інвестиційної політики повинно бути здійснення структурних реформ, перерозподіл інвестицій на користь наукомістких галузей, які визначають науково-технічний прогрес електроніки, машино- і кораблебудування, створення космічної техніки тощо, економічної конверсії виробництва. Важливий напрям інвестиційної політики в Україні – зменшення питомої ваги державних капіталовкладень і збільшення інвестицій підприємствами за рахунок власних коштів, що залежатиме від ступеня роздержавлення і приватизації.

На сучасному етапі інвестиційна сфера України характеризується зниженням активності, дефіцитом фінансових ресурсів, падінням платоспроможного попиту на науково-технічну продукцію, що спричинено значними недоліками під час розроблення та виконання державних цільових програм. Інвестиційна політика повинна бути збалансованою та спрямованою на гармонійне доповнення внутрішніх інвестицій зовнішніми, де визначальним фактором будуть національні інтереси держави, її інноваційний розвиток.

ЛІТЕРАТУРА

1. Любімов В. І. Поняття та критерії інвестиційної безпеки [Електронний ресурс] / Л. І. Любімов // Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2010. – № 5. – Режим доступу: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=136>.
2. Кудрявцева В. В. Кодифікація інвестиційного законодавства України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.04 «Господарське право; господарсько-процесуальне право» / В. В. Кудрявцева. – Харків, 2010. – 20 с.
3. Мунтіян В. І. Економічна безпека України / В. І. Мунтіян. – К.: Вид-во КВЦ, 1999. – 464 с.
4. Барановський О. І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення): Монографія / О. І. Барановський. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2004. – 759 с.
5. Степаненко А. Оцінка економічної безпеки України та її регіонів / А. Степаненко, М. Герасимов // Регіональна економіка. – 2002. – № 2. – С. 39–54.

*Кудрявцева Вікторія Вікторівна – к.ю.н., асистент кафедри господарського права
Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого*

О. П. Орлюк

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ДОСВІДУ ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ В СФЕРІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

У 2015 році в Сеулі (Республіка Корея) з 19 по 30 жовтня проходила Міжнародна освітня програма «Ідея, винахід, інновації та інтелектуальна власність – Seed Project 2015», під егідою Всесвітньої організації інтелектуальної власності (WIPO), Всесвітньої асоціації жінок – винахідників і підприємців (World Women Inventors & Entrepreneurs Association, WWIEA) та Корейське агентство з міжнародного співробітництва (Korea International Cooperation Agency, KOICA). Seed Project первинно проводився за ініціативи WIPO та WWIEA, і довів свою успішність та доцільність самої ідеї проведення таких навчальних програм. Водночас приєднання до проекту у поточному році KOICA додало позитивних можливостей для слухачів.

Учасниками Seed Project 2015 стали 17 представників із 6 країн перехідного періоду східноєвропейського, кавказького та азійського регіонів, зокрема Молдови, України, Білорусі, Грузії, Казахстану тощо. Враховуючи наявність WWIEA в якості ініціаторів проекту, склад учасників